

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Uluslararası Güvenlik İőleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

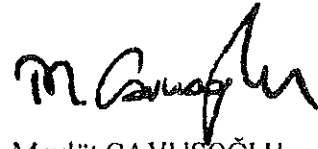
Sayı : 10277076-610-2020/31526913
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Deniz
Yavuzylmaz / 7/31625

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 14.07.2020 tarihli ve 681632 sayılı yazıları.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzylmaz'ın 7/31625 sayılı yazılı soru őnergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevl¼t ÇAVUŐOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 1

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ DENİZ YAVUZYILMAZ'IN, 7/31625 ESAS

NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

Amacı, nükleer silahların ve silah teknolojisinin yayılmasını önlemek, nükleer enerjinin barışçıl kullanımlarını arttırmak olan, Türkiye'nin de taraf olduğu "Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması" (NPT) gereğince, nükleer silahlara sahip ülkeler; ABD, Rusya, Birleşik Krallık, Fransa, Çin olarak belirlenmiştir. Bunların haricinde Hindistan, Pakistan, Kuzey Kore, İsrail gibi ülkelerin de nükleer programlara sahip olduğu ve nükleer silah denemeleri yapmakta oldukları bilinmektedir.

Ayrıca, NATO'nun nükleer caydırıcılık politikası gereği, ABD'nin nükleer silahları Almanya, İtalya, Belçika, Hollanda ve Türkiye'de konuşlandırılmıştır.

NPT'nin amacı her ne kadar nükleer silahların yayılmasını kontrol altına almak olsa da, nükleer silahsızlanma konusundaki etkisi oldukça zayıf ve tartışmalı olmakla birlikte, anlaşmaya taraf devletler arasında giderek büyüyen kutuplaşma devam etmektedir.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 4 Eylül 2019 tarihinde Sivas'ta düzenlenen Orta Anadolu Ekonomi Forumu toplantısında Türkiye'nin nükleer silahlarla ilgili politikasında önemli bir değişikliğe gidebileceği mesajını vermiş, nükleer başlıklı füze sahibi ülkelere gönderme yaparak "ben de yapacağım, şu anda çalışmamızı yürütüyoruz" şeklinde açıklamalarda bulunmuştur.

Bu bağlamda;

SORU

1. Türkiye'nin nükleer silah programı dahilinde yürütmekte olduğu bir çalışması var mıdır?
2. Türkiye'nin taraf olduğu BM Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'ndan (NPT), değişen ve artan güvenlik tehditlerini gerekçe göstererek çekilme, çıkma planı var mıdır?
3. NATO'nun nükleer caydırıcılık politikası gereği Türkiye'de konuşlandığı ABD'ye ait nükleer silahlar hangi ülkelerin tehdidine karşı caydırıcılık etkisi yaratmaktadır? Ülkemizde konuşlandırılmış olan bu silahların kullanımı üzerinde Türkiye'nin bir yetkisi var mıdır? ABD'ye ait bu silahların Türkiye için bir tehdit haline dönüşme ihtimaline karşı alınan edbirler nelerdir?

YANIT

Ülkemiz, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'nı (NPT) 1979' yılında onaylamıştır. Antlaşmanın nükleer silah sahibi olmayan taraf ülkelerinden biri olarak Türkiye, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) ile yapılan Güvence Denetimi Anlaşması (*Safeguards Agreement*) ve Ek Protokolü kapsamında UAEA'nın güvenlik denetimini kabul etmektedir.

Türkiye, NPT'nin yayılmanın önlenmesi, silahsızlanma ve nükleer enerjiden barışçıl amaçlarla yararlanma hakkını içeren üç temel boyutuna, birbirini tamamlayan unsurlar olarak eşit derecede önem vermekte olup, bu politikaları çerçevesinde, beş yılda bir düzenlenen NPT Gözden Geçirme Konferanslarına ve ara dönemdeki Hazırlık Komitesi toplantılarına aktif katılım sağlamaktadır.

Ülkemiz, ayrıca, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması, 2010 Gözden Geçirme Konferansı'nın sonuçlarının takibi ve NPT'ye siyasi ivmenin kazandırılması amacıyla kurulan Nükleer Yayılmanın Önlenmesi ve Silahsızlanma Girişimi'nin (NPDI) üyelerinden biridir.